

urologie kempen

Patiënteninformatie

Botox-injecties in de blaas

Inhoud

Inhoud.....	2
Inleiding.....	3
Wat is een overactieve blaas?.....	4
Wat is Botulinetoxine A = “Botox®”?.....	5
De ingreep.....	6
De verdoving.....	6
Voor de operatie.....	6
Kort na de operatie.....	6
Complicaties.....	7
Richtlijnen en aandachtspunten voor thuis.....	8
Bloed in de urine.....	8
Plassen.....	8
Effect van de operatie.....	8
Tot slot.....	8
Wie contacteren bij vragen of problemen?.....	9

Meer info over de dienst Urologie Kempen op <https://urologiekempen.be/>

Inleiding

Deze brochure biedt u de nodige informatie over de behandeling van een overactieve blaas door Botox[®]-injecties in de blaas. U leest hierin meer over de behandeling zelf, de verzorging in het ziekenhuis, aandachtspunten en richtlijnen voor thuis. Het is onmogelijk om in deze brochure alle details voor elke situatie te beschrijven. Aarzel daarom niet om zo nodig bijkomende vragen te stellen aan uw uroloog of verpleegkundige.

Algemene informatie over administratie, wat u moet meebrengen, uw verblijf in het ziekenhuis, ontslagprocedure, niet-medische begeleiding, accommodatie, enzovoort vindt u op de websites van de desbetreffende ziekenhuizen.

- voor ziekenhuis Geel: www.ziekenhuisgeel.be
- voor AZ Herentals: www.azherentals.be
- voor Heilig Hartziekenhuis Mol: www.azmol.be
- voor AZ Turnhout: www.azturnhout.be

Voor bijkomende algemene informatie over de behandeling kan u ook terecht op de patiëntenwebsite van de European Association of Urology (www.patients.uroweb.org). We danken hen voor de toestemming om hun illustraties te mogen gebruiken in deze informatiebrochure.

Wat is een overactieve blaas?

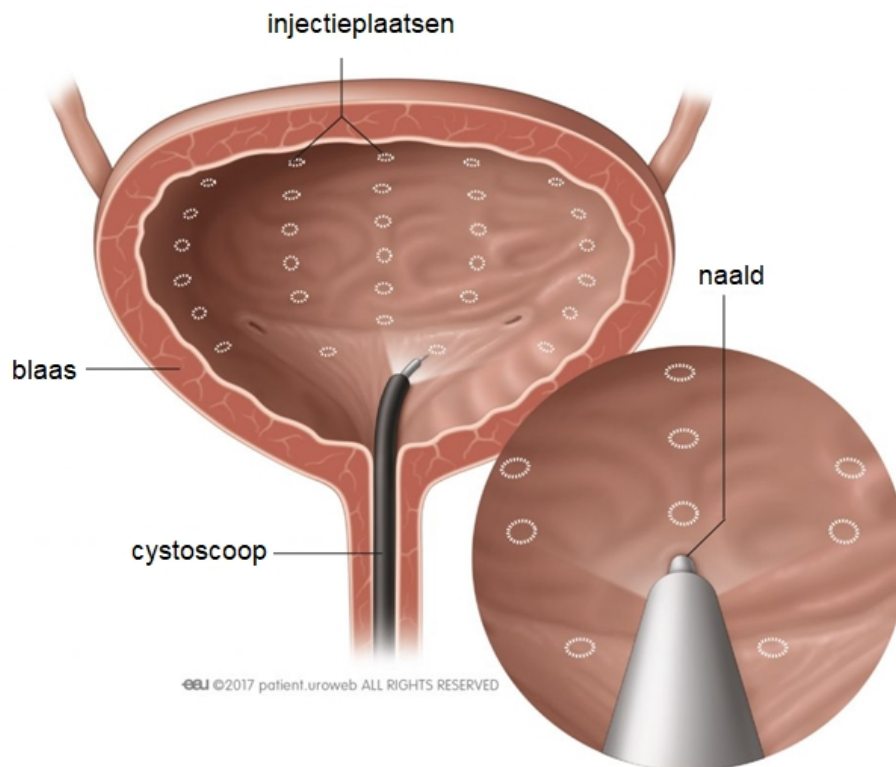
De blaas is een reservoir dat gedurende enkele uren de urine moet kunnen ophouden (vullingsfase) om daarna samen te trekken en alle urine af te voeren, op een snelle en bewuste manier (plafase) en wanneer de omstandigheden het toelaten, nl. op een geschikte plaats en op een geschikt moment. De spier van de urineblaas (de detrusor) moet dus ontspannen zijn tijdens de fase van het vullen en enkel samentrekken tijdens de fase van het plassen.

Er bestaan vele neurologische aandoeningen (ruggenmergletsel, multipole sclerose, beroerte, ziekte van Parkinson, ...) die het evenwicht tussen de vullings- en plafase kunnen verstoren. Dit gestoorde evenwicht kan echter ook optreden zonder een neurologische aandoening.

In beide gevallen trekt de blaas plotseling samen tijdens de vullingsfase. Door dit plotseling samentrekken kan er ineens een hoogdringende nood ontstaan om te plassen, eventueel gepaard met urineverlies. We spreken in dit geval over urine-incontinentie door een overactieve blaas.

Wat is Botulinetoxine A = “Botox®”?

Botulinetoxine A is een neurotoxine (zenuwgif). Dit neurotoxine wordt geproduceerd door de bacterie *Clostridium botulinum*. Wanneer botulinetoxine A in een spier wordt gespoten, kunnen de zenuwuiteinden in deze spier tijdelijk geen signalen meer uitzenden om de spier te bewegen. De spier is dan voor een beperkte periode ontspannen. Na enkele weken herstelt het systeem de signalen van de zenuw naar de spier. Dit betekent dat de zenuwuiteinden en de spieren opnieuw geleidelijk aan beginnen te werken zoals dit het geval was vóór het inspuiten van botulinetoxine.

De symptomen die gepaard gaan met een overactieve blaas verminderen bij ongeveer 70 % van de patiënten. In België is er enkel terugbetaling van de specialiteit Botox® voor patiënten met onderliggende neurologische aandoeningen (ruggenmergletsel of multiple sclerose). Indien u geen neurologische aandoening hebt, moet u het middel zelf betalen. Voor het middel zelf, botulinetoxine A, moet u ongeveer €180 per flesje van 100 eenheden rekenen.

De ingreep

De uroloog brengt via de plasbuis een camera (cystoscoop) tot in de blaas. De arts onderzoekt eerst de blaas en brengt daarna via de cystoscoop een naald in waarmee er ongeveer 20 prikken gegeven worden. Bij elke prik wordt er een kleine hoeveelheid botulinetoxine A ingespoten in de wand van de blaas. De procedure duurt ongeveer 5 minuten.

De verdoving

De operatie kan plaatsvinden onder algemene narcose, sedatie of onder lokale verdoving.

Als de inspuiting wordt uitgevoerd onder lokale verdoving, wordt er eerst lokale verdoving in de blaas gedruppeld via een blaassonde.

Voor de operatie

- ❖ De dag van de operatie komt u nuchter op de afdeling. De avond voor de operatie mag u vanaf middernacht niets meer eten.
- ❖ Uw arts bespreekt met u of uw bloedverdunners voor de ingreep gestopt moeten worden.

Kort na de operatie

- ❖ Na de operatie gaat u naar de uitslaapkamer (recovery) en daarna naar uw kamer op het dagziekenhuis.
- ❖ U hebt een infuus gekregen voor het toedienen van vocht en eventueel iets tegen de pijn of misselijkheid. Als u zich goed voelt, wordt het infuus verwijderd.
- ❖ Als alles goed gaat, mag u de dag van de ingreep al naar huis.
- ❖ Het is normaal dat er wat bloed aanwezig is in uw urine. We raden u aan om genoeg water te drinken, hierdoor zal de urine sneller terug helder zijn.

Complicaties

Mogelijke complicaties na de ingreep zijn:

- ❖ Blaasontsteking
- ❖ In zeldzame gevallen: grotere bloeding in de blaas met noodzaak tot het plaatsen van een blaassonde om de blaas te spoelen
- ❖ Soms (ongeveer 1 op 10) werkt de spierontspanner te krachtig, waardoor de blaas moeizaam samentrekt. Er kan dan rest urine (residu) in de blaas blijven na het plassen. In zeldzame gevallen moet u de urine gedurende een periode met een sonde (laten) verwijderen.

De ingreep kan meerdere keren herhaald worden zonder effect te verliezen. Tot op heden zijn er geen schadelijke effecten waargenomen bij herhaaldelijke injecties.

Richtlijnen en aandachtspunten voor thuis

Als u na de operatie goed kunt plassen, mag u naar huis. Uw behandelend uroloog komt voor uw vertrek langs om te vertellen hoe de operatie is verlopen. Ook maken we een afspraak voor een volgende controle na ongeveer 3-6 weken. Gelieve naar deze afspraak te komen met een volle blaas. Er wordt gecontroleerd of u de blaas goed kunt ledigen.

Wij adviseren om in de periode tussen de operatie en de controle-afspraak, bij klachten of onzekerheden met ons contact op te nemen. Neem in ieder geval contact op bij:

- ❖ Temperatuursverhoging (hoger dan 38,5 °C)
- ❖ Als het niet lukt om te plassen

Bloed in de urine

U kan een paar dagen bloed in de urine hebben. Zolang u bloed plast, adviseren we zoveel mogelijk water te drinken.

Plassen

Het is belangrijk om goed te drinken zodat u regelmatig plast. Soms kan het na de operatie moeilijk zijn om de blaas volledig te ledigen. Het is belangrijk dat u voldoende tijd neemt om de blaas goed leeg te plassen. Als dit u niet lukt, loopt u het risico een blaasontsteking te krijgen.

Effect van de operatie

Het effect van Botox® is voelbaar van 48 uur tot 1 week na de inspuiting, en het maximale effect wordt bereikt na 2 weken.

Tot slot

Hebt u na het lezen van deze brochure nog vragen of opmerkingen, dan kunt u terecht bij uw behandelend uroloog of de verpleegkundigen van de polikliniek urologie. Wij hopen van harte dat deze brochure u wegwijs heeft gemaakt in deze procedure.

Wie contacteren bij vragen of problemen?

Deze brochure werd voor u opgemaakt door de dienst Urologie Kempen waarvan de urologen werkzaam zijn op volgende campussen:

Polikliniek Urologie te Geel

Ziekenhuis Geel
J.-B. Stessensstraat 2
2440 Geel
' 014/57 70 21

Polikliniek Urologie te Herentals

AZ Herentals
Consultatieblok 2e verdieping via rode lijn
Nederrij 133
2200 Herentals
' 014/24 65 00

Polikliniek Urologie te Mol

Heilig Hartziekenhuis Mol
Consultatieblok 2e verdieping, oranje route
Gasthuisstraat 1
2400 Mol
' 014/71 20 53

Polikliniek Urologie te Turnhout

Campus Sint-Elisabeth
Route B58
Rubensstraat 166
2300 Turnhout
' 014/40 62 85

Campus Sint-Jozef
Route D25
Steenweg op Merksplas 44, 2300 Turnhout
' 014/ 44 44 35